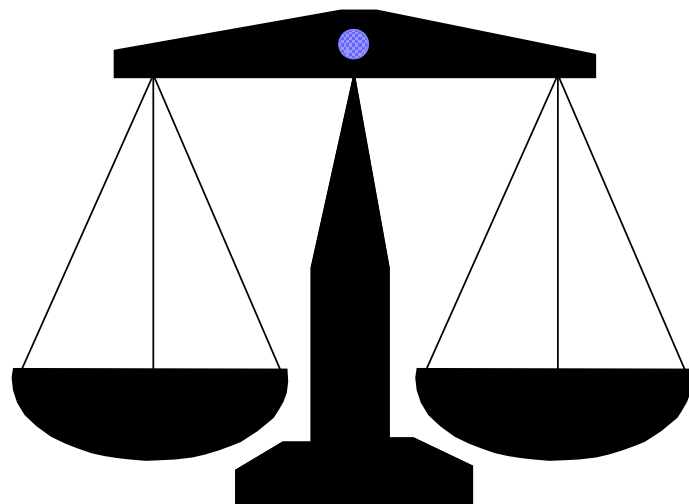

Normtal 2023

Landbrugsmaskinstation

Balance i økonomien

Indledning generelt

Økonomi & Analysesektionen hos Danske Maskinstationer og Entreprenører (DM&E) har i år udarbejdet 135 regnskabsanalyser.

På baggrund af disse regnskabsanalyser er der lavet brancheregnskabsstatistik.

Normtal 2023 er opdelt i 4 hovedgrupper efter virksomhedstype og i undergrupper efter størrelsen af virksomhedens **nettoomsætning**.

Virksomhedstype	Undergrupper
1. Landbrugsmaskinstationer	(0-5 mio., 5-10 mio., 10-20 mio. og >20 mio.)
2. Allround virksomheder	(5-10 mio. og >10 mio.)
3. Entreprenørvirksomheder	(0-5 mio., 5-10 mio., 10-20 mio. og >20 mio.)
4. Skoventreprenører	(0-5 mio. og >5 mio.)

Definitionen på hhv. landbrugsmaskinstationer og entreprenørvirksomheder er, at de skal have mere end 75 % af deres nettoomsætning inden for det specifikke arbejdsområde. Det har forbedret mulighederne for præcis benchmarking, idet omkostningsstrukturene mht. arbejdsløn, diesel, eget landbrug og afskrivninger varierer mellem virksomhedsgrupperne.

De virksomheder, som ikke kan placeres som enten en landbrugsmaskinstation eller en entreprenørvirksomhed, kaldes allround virksomheder.

For 11.gang er der lavet Normtal for skoventreprenører.

Normtal 2023 er lavet som gennemsnitstal.

Gennemsnitstal kan dække over store forskelle.

Derfor er der udviklet et benchmarkingprodukt kaldet VAKS, som tager udgangspunkt i en regnskabsanalyse, hvor det er muligt at få en nøje sammenligning med lignende virksomheder.

Dette produkt viser virksomhedernes potentiale for at styrke de stærke sider og få kastet lys over de svage sider, idet alle omkostningerne opdeles i 4 grupper (se figur 1).

Figur 1.

Gruppe	Forklaring
1	BEDSTE 25 PCT.
2	Næstbedste 25 pct.
3	Næstdårligste 25 pct.
4	Dårligste 25 pct.

Hvis der er spørgsmål eller kommentarer til NORMTAL 2023, så kontakt.

Torben Madsen
Driftsøkonom

Udvikling for landbrugsmaskinstationer. (Tal ses næste 3 sider)

Højere omsætning, men faldende driftsresultat for Agro-virksomheder.

Brutto- og nettoomsætning steg hhv. 6 % og 7 % ift. 2022.

Løn udgør 28 % og steg 1 %-point.

Vedligeholdelsesomkostningen er samme niveau for de sidste 3 år., mens brændstof steg 1%-point til 15, hvilket er det højeste niveau i de sidste 20 år. Dermed faldt dækningsbidraget til 43 %.

Kapacitetsomkostningerne, som dækker over bl.a. *forsikringer, telefon, annoncer osv.* forblev uændret 8 %.

De samlede afskrivninger ligger på 25 %, således **Resultat før finansiering** er faldet til 10 %. *Driftsmæssige renter inkl. kurstab blev fordoblet til 6 %*, hvilket især påvirker bundlinjen.

Det primære driftsresultat landede dermed på tkr. 702 og er dermed halveret fra 1400 tkr. fra 2022.

De konstaterede tab på debitorer er på et meget lavt niveau og udgjorde 0,1 pct.

Resultat før skat faldt med 1,1 mio. ift. 2021 til godt kr. 2,07 mio.

Nettotilgang af maskiner er faldet til 2021 niveau og ligger stadig lidt over afskrivningernes niveau.

Afkastningsgraden viser virksomhedens evne til at forrente den samlede kapital.

Landbrugsmaskinstationernes afkastningsgrad* blev 6 %.

Egenkapitalforrentningen ligger på 11 %.

*Afkastningsgrad er beregnet med en ejer aflønning på 400 tkr

Normtal på side 4 - 6 omfatter 3 års regnskaber for de samme virksomheder, således at der kan ses, hvorledes udviklingen har været.

På side 7- 9 er der vist en opdeling for 2023 efter nettoomsætning inkl. nøgletal.

På bagsiden er vist en forklaring på de udvalgte nøgletal.

BRANCHEGREN	2021		2022		2023	
	LANDBRUG		LANDBRUG		LANDBRUG	
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht.						
Nettoomsætning	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
BRUTTOOMSÆTNING I ALT	16.028	117	19.916	120	21.045	119
- Vareforbrug	1.616	12	2.190	13	2.120	12
- Leje af maskiner og arb.kraft	738	5	1.175	7	1.260	7
NETTOOMSÆTNING I ALT	13.674	100%	16.550	100%	17.665	100%
Arbejdslønninger	3.924	29	4.497	27	4.948	28
Reparationer og reservedele	1.844	13	2.230	13	2.374	13
Brændstof, olie, smøremidler	1.684	12	2.346	14	2.727	15
DIREKTE OMKOSTNINGER I ALT	7.452	54	9.073	55	10.050	57
DÆKNINGSBIDRAG	6.222	46	7.478	45	7.616	43
Drift af biler	83	1	118	1	112	1
Forsikringer, vægtafg.,Falck	376	3	434	3	488	3
Annoncer og reklame	25	0	33	0	34	0
Telefon og radio	26	0	29	0	30	0
Regnskab, revisor og advokat	96	1	111	1	98	1
Kontorartikler	5	0	9	0	10	0
Fragt og porto	8	0	13	0	14	0
El, varme og husleje	221	2	304	2	292	2
Rejser, repræsentation, kurser	15	0	31	0	33	0
Kontingenter, avis, faglitteratur	40	0	49	0	66	0
Lønninger til kontorhjælp (ejerbage)*	168	1	194	1	206	1
Andet	65	0	78	0	84	0
Kapacitetsomkostninger i alt	1.129	8	1.403	8	1.465	8
INDTJENINGSBIDRAG	5.092	37	6.075	37	6.150	35
- Småanskaffelser	33	0	48	0	35	0
- Tab på debitorer	54	0	5	0	10	0
- Leasing/lejeomkostninger	209	2	224	1	232	1
- Afskrivninger-maskin.& inventar	3.195	23	3.829	23	4.091	23
- Afskrivninger-bygn.,varelag. mv	90	1	80	0	83	0
I alt afskrivninger	3.582	26	4.187	25	4.451	25
RESULTAT FØR FINANSIERING	1.511	11	1.888	11	1.699	10
Driftsm. renter inkl. kurstab	401	3	487	3	997	6
PRIMÆR DRIFTSRESULTAT	1.110	8	1.400	8	702	4
SEKUNDÆR DRIFTSRESULTAT	135	1	799	5	521	3
RESULTAT FOR EJENDOMMEN	-69	-1	-87	-1	-221	-1
Fortjeneste ved salg af driftsmidler	342	2	637	4	976	
Ikke driftsmæssige dispositioner	30		266		88	
RESULTAT FØR SKAT	1.548	11	3.016	18	2.066	12

BRANCHEGREN	2021		2022		2023	
	LANDBRUG		LANDBRUG		LANDBRUG	
AKTIVER						
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. balance	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
Goodwill	53	0	34	0	25	0
Lejede lokaler	108	0	135	0	137	0
Ejendomme	6.749	21	8.214	20	8.902	20
Driftsmidler	21.395	65	27.462	66	29.264	65
Biler, campingvogn mv.	23	0	23	0	15	0
Andre anlægsaktiver	381	1	174	0	200	0
ANLÆGSAKTIVER I ALT	28.709	88	36.041	86	38.543	85
Varelager - virksomhed	576	2	944	2	926	2
Varelager - landbrug	474	1	627	2	549	1
Forudbetalinger	338	1	371	1	359	1
Debitorer	1.210	4	1.624	4	1.769	4
Andre tilgodehavender	460	1	909	2	918	2
Igangværende arbejde	39	0	40	0	91	0
Værdipapirer	373	1	618	1	749	2
Indestående	469	1	524	1	1.079	2
Kasse/giro		0		0		0
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	4.007	12	5.783	14	6.571	15
SAMLEDE AKTIVER (ULTIMO)	32.717	100	41.824	100	45.114	100
PASSIVER						
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. balance		%		%		%
EGENKAPITAL I ALT	10.595	32	13.642	33	14.491	32
Hensat skat	1.364	4	1.726	4	1.971	4
Prioritetsgæld	3.438	11	4.333	10	4.811	11
Lån pengeinstit	1.742	5	1.930	5	1.786	4
Kontraktgæld	2.528	8	4.357	10	4.575	10
Leasing	8.538	26	10.551	25	11.507	26
Gældsbreve	540	2	504	1	468	1
Lån andet	680	2	828	2	786	2
LANGFRISTET FREMMEDKAPITAL	18.830	58	24.228	58	25.906	57
Kassekredit	1.206	4	1.613	4	2.084	5
Varekreditorer	910	3	1.852	4	1.699	4
Andre skyldige omkostninger	16	0	45	0	0	0
Skyldig moms og afgifter	320	1	-45	0	250	1
Skyldig A-skat mv.	57	0	71	0	24	0
Skyldig løn og feriepenge	730	2	383	1	647	1
Div. skyldige omkostninger	51	0	35	0	14	0
KORTFRISTET FREMMEDKAPITAL	3.291	10	3.954	9	4.718	10
FREMMEDKAPITAL I ALT	22.121	68	28.182	67	30.623	68
SAMLEDE PASSIVER	32.717	100	41.824	100	45.114	100

Nettoomsætning er basis således, at alle omkostningerne sættes i forhold til nettoomsætningen. Resultat før skat viser ejer aflønningen.

Der er som udgangspunkt saldoafskrevet 15 pct., hvis aktivet har været til stede 1 år.

	2021 LANDBRUG	2022 LANDBRUG	2023 LANDBRUG
Nettoinvestering i maskinparken			
Nettotilgang af maskiner i T. kr.	4169	7087	5245
Nettotilgang i % af nettoomsætning	30	43	30
Nøgletalsanalyse for resultatopgørelse			
Dækningsgrad	46	45	43
Overskudsgrad	7	7	6
Nøgletalsanalyse af balance			
Soliditetsgrad	32	33	32
Likviditetsgrad I incl. kassekredit	122	146	139
Nøgletalsanalyse af på tværs drift / balanceposter			
Maskinsaldo / Nettoomsætning.	1,6	1,7	1,7
Afgivet kreditdage	28	30	31
Afkastningsgrad (ejerløn 400 tkr.)	5	8	6
Egenkapitalens forrentning (ejerløn 400 tkr.)	11	19	11

Der er over de sidste 3 år nettoinvesteret ca. 48% mere i maskinparken, end der er afskrevet, hvilket bevirker, at nøgletallet **Maskinsaldo / Nettoomsætning** er steget til 1,7.

Dækningsgraden er faldet til 43 % og overskudsgrad er faldet til 6 %.

Lang fremmedfinansiering er steget i 2023 med 7 % og det er primært leasinggæld, som er stigende. Kassekredittrækket er steget (29%) fra 2022 til 2023.

Kreditdage er svagt stigende, hvilket skyldes 9 % stigning i debitorsaldo.

Soliditetsudvikling er strengt taget uændret, mens likviditetsgraden falder lidt ift. 2022.

Afkastningsgraden falder til 6 % fra rekordåret 2022, hvor det var 8 %.

Egenkapitalens forrentning ligger ca. 11%-point over afkastningsgrad, hvilket viser, at man tjener penge på at låne penge.

RESULTATOPGØRELSE FOR LANDBRUGSMASKINSTATIONER 2023								
Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.		5 - 10 mio.		10 - 20 mio.		> 20 mio.	
	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. Nettoomsætning								
BRUTTOOMSÆTNING I ALT	3218	127	9554	122	15180	116	44794	120
- Vareforbrug	506	20	1160	15	1438	11	4398	12
- Leje af maskiner og arb.kraft	183	7	574	7	707	5	2936	8
NETTOOMSÆTNING I ALT	2529	100%	7821	100%	13035	100%	37459	100%
Arbejds lønninger	367	15	1938	25	3519	27	10997	29
Reparationer og reservedele	375	15	1256	16	1767	14	4846	13
Brændstof, olie, smøremidler	348	14	1111	14	1913	15	5999	16
DIREKTE OMKOSTNINGER I ALT	1090	43	4304	55	7198	55	21843	58
DÆKNINGSBIDRAG	1439	57	3516	45	5836	45	15617	42
Drift af biler	28	1	57	1	90	1	219	1
Forsikringer, vægtafg., Falck	138	5	294	4	387	3	912	2
Annoncer og reklame	4	0	30	0	23	0	63	0
Telefon og radio	13	0	17	0	22	0	58	0
Regnskab, revisor og advokat	47	2	67	1	91	1	154	0
Kontorartikler	4	0	4	0	13	0	12	0
Fragt og porto	4	0	7	0	12	0	25	0
El, varme og husleje	108	4	120	2	246	2	558	1
Rejser, repræsentation, kurser	6	0	13	0	22	0	72	0
Kontingenter, avis, faglitteratur	26	1	31	0	61	0	117	0
Lønninger til kontorhjælp	52	2	88	1	152	1	430	1
Andet	22	1	49	1	56	0	172	0
- Kapacitetsomkostninger i alt	452	18	778	10	1173	9	2790	7
INDTJENINGSBIDRAG	987	39	2738	35	4663	36	12826	34
- Småanskaffelser	13	1	32	0	40	0	41	0
- Tab på debitorer	0	0	5	0	3	0	28	0
- Leasing/lejeomkostninger	23	1	36	0	51	0	696	2
- Afskrivninger-maskin.& inventar	498	20	1705	22	2954	23	8874	24
- Afskrivninger-bygn.,varelag. mv	9	0	42	1	63	0	171	0
I alt afskrivninger	543	21	1820	23	3111	24	9810	26
RESULTAT FØR FINANSIERING	444	29	919	12	1553	12	3016	8
- Driftsm. renter inkl. kurstab	256	10	493	6	844	6	1889	5
PRIMÆR DRIFTSRESULTAT	188	7	426	5	708	5	1127	3
SEKUNDÆR DRIFTSRESULTAT	257	10	177	2	209	2	1286	3
RESULTAT FOR EJENDOM	-32	-1	-288	-4	-114	-1	-387	-1
Fortjeneste ved salg af driftsmidler	122		238		415		2605	
Ikke driftsmæssige dispositioner	0		96		-75		322	
RESULTAT FØR SKAT	535	21	649	8	1144	9	4952	13

Nettosætningen er basis. Dvs., at alle omkostningerne sættes i forhold til nettoomsætningen. Resultat før skat viser ejer aflønningen. Der er som udgangspunkt saldoafskrevet 15 pct., hvis aktivet har været til stede 1 år.

BALANCE FOR LANDBRUGSMASKINSTATIONER 2023								
AKTIVER								
Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.		5 - 10 mio.		10 - 20 mio.		> 20 mio.	
Alt er i 1000 kr.(tkr) og i % ifht. balance	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%	tkr.	%
Goodwill	-	0	-	0	3	0	84	0
Lejede lokaler	-	0	7	0	60	0	391	0
Ejendomme	2.832	31	10.010	40	5.865	18	14.524	16
Driftsmidler	4.020	44	12.005	48	22.574	68	61.615	68
Biler, campingvogn mv.	68	1	-	0	15	0	1	0
Andre anlægsaktiver	118	1	32	0	-	0	613	1
ANLÆGSAKTIVER I ALT	7.038	78	22.053	89	28.516	86	77.229	85
Varelager - virksomhed	274	3	1.095	4	576	2	1.523	2
Varelager - andet	154	2	124	0	615	2	959	1
Forudbetalinger	192	2	156	1	352	1	592	1
Besætning	555	6	-	0	164	0	-	0
Debitorer	409	5	733	3	1.210	4	3.841	4
Andre tilgodehavender	364	4	220	1	729	2	1.921	2
Igangværende arbejde	-	0	31	0	44	0	235	0
Værdipapirer	41	0	140	1	549	2	1.767	2
Indestående	52	1	201	1	467	1	2.951	3
Kasse/giro	-	0	-	0	-	0	-	0
OMSÆTNINGSAKTIVER I ALT	2.042	22	2.699	11	4.706	14	13.787	15
SAMLEDE AKTIVER (ULTIMO)	9.079	100	24.753	100	33.223	100	91.016	100
PASSIVER								
Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.		5 - 10 mio.		10 - 20 mio.		> 20 mio.	
EGENKAPITAL I ALT	3.696	41	7.469	30	11.741	35	27.919	31
Hensat skat	345	4	788	3	950	3	4.846	5
Prioritetsgæld	1.069	12	5.661	23	2.550	8	8.639	9
Lån pengeinstiut	189	2	851	3	2.017	6	2.898	3
Kontraktgæld	182	2	1.173	5	2.088	6	12.157	13
Leasing	1.542	17	5.498	22	9.268	28	23.174	25
Gældsbreve	3	0	522	2	249	1	905	1
Lån andet	277	3	698	3	668	2	1.222	1
LANGFRISTET FREMMEDKAPITAL I ALT	3.607	40	15.190	61	17.790	54	53.842	59
Kassekredit	1.137	13	1.194	5	2.183	7	3.042	3
Varekreditorer	462	5	556	2	791	2	4.234	5
Andre skyldige omkostninger	1	0	-	0	-	0	-	0
Skyldig moms og afgifter	68	1	97	0	323	1	354	0
Skyldig A-skat mv.	26	0	-	0	31	0	31	0
Skyldig løn og feriepenge	83	1	247	1	354	1	1.558	2
Div. skyldige omkostninger	-	0	-	0	9	0	36	0
KORTFRISTET FREMMEDKAPITAL I ALT	1.776	20	2.094	8	3.692	11	9.255	10
FREMMEDKAPITAL I ALT	5.383	59	17.284	70	21.482	65	63.097	69
SAMLEDE PASSIVER	9.079	100	24.753	100	33.223	100	91.016	100

Nettoomsætninginterval	0 - 5 mio.	5 - 10 mio.	10 - 20 mio.	> 20 mio.
Nettoinvestering i maskinparken				
Nettotilgang af maskiner i T. kr.	57	1989	3810	11752
Nettotilgang i % af nettoomsætning	2	25	29	31
Nøgletalsanalyse for resultatopgørelse				
Dækningsgrad	57	45	45	42
Overskudsgrad	2	7	9	7
Nøgletalsanalyse af balance				
Soliditetsgrad	41	30	35	31
Likviditetsgrad I incl. kassekredit	115	129	127	149
Nøgletalsanalyse på tværs af drift / balanceposter				
Maskinsaldo / Nettoomsætning.	1,6	1,5	1,7	1,6
Afgivet kreditdage	46	28	29	31
Afkastningsgrad (ejerløn 400 tkr.)	5	4	5	7
Egenkapitalens forrentning (ejerløn 400	4	3	6	16

Forklaring på nøgletal

Nettoinvestering i maskinparken:

Nettotilgang af maskiner i tkr. samt nettotilgang i % ift. nettoomsætning.

Det kan sammenlignes med afskrivningsniveauet og giver pejling af, om der ned- eller oprustes i maskinparken.

Nøgletal for resultatopgørelse:

Dækningsgrad: Dækningsbidrag / nettoomsætning x 100 (%)

Overskudsgrad: Resultat før finansielle poster/nettoomsætning x 100 (%)

Nøgletal for balance:

Soliditetsgrad: Egenkapital x 100 / aktiver i alt

Soliditetsgraden viser egenkapitalen størrelse udgør af den samlede aktivmasse og viser virksomhedens evne til at bære tab.

Likviditetsgrad: Omsætningsaktiver x 100 / kortfristet gæld i alt

Likviditetsgraden viser, hvor meget omsætningsaktiver udgør af den kortfristede gæld. (Bør være større end 100 %)

Nøgletal på tværs af resultatopgørelse / balance

Maskinparkens omsætningshastighed: Maskinsaldo / nettoomsætning.

Debitordage: Brutto-omsætning / debitorer x 365

Debitordage viser den gennemsnitlige kredittid for debitorer.

Afkastningsgrad: Resultat før finansielle poster ult. /samlede aktiver ult. x 100 (%)

Den viser, hvor meget man opnår af forrentning i den investerede kapital, og skal sammenlignes med markedsrenten. Bør være større end markedsrenten.

Egenkapitalens forrentning: Resultat før skat /egenkapital x 100 (%)

Hvis egenkapitalens forrentning er mindre end afkastningsgraden, taber virksomheden på sin fremmedkapital – og omvendt, hvis egenkapitalens forrentning er større end afkastningsgraden, så får virksomheden mere ud af fremmedkapitalen i forhold til, hvad det koster at låne den.